

Algemene Beschouwingen, CDA, 5 november 2020

(gesproken tekst geldt)

Coronacrisis

Voorzitter,

We kunnen er niet om heen, hoe graag we dat ook zouden willen: de coronacrisis die ons land en de wereld al geruime tijd treft. Sociale contacten staan onder druk, net als het inkomen van veel inwoners. Het ontbreken van een concreet perspectief op betere tijden maakt mensen onzeker. De afname van sociale verbinding en toenemende eenzaamheid helpen daar niet bij. Onze gedachten blijven onverminderd uitgaan naar inwoners die zijn overleden als gevolg van het Covid-19 virus en naar hun nabestaanden. Maar onze gedachten gaan ook uit naar hen die het virus hebben overleefd en nog dagelijks de lichamelijke en mentale gevolgen merken. En naar het zorgpersoneel dat op dit moment zwaar onder druk staat.

Voorkomen dat het virus onbelemmerd blijft voortwoekeren vraagt van ons allen om onze verantwoordelijkheid te nemen door een paar relatief simpele aanpassingen van ons gedrag. En hoewel niet alle maatregelen verplicht zijn, vindt het CDA dat het steeds weer ter discussie stellen van de maatregelen ons als samenleving in deze strijd eerder belemmert dan verder brengt. En dat geldt zeker voor het in twijfel trekken van de realiteit van het Covid-19 virus. Niet alles dat mag, is ook verstandig. Zoals premier Rutte zei moeten we niet steeds de randen het toelaatbare willen opzoeken. Om die reden vindt de CDA-fractie deze fysieke begrotingsraad een onverstandige keuze en zit hier daarom met tegenzin. Maar we nemen onze verantwoordelijkheid voor het vaststellen van de gemeentelijke begroting, ook in deze moeilijke tijd.

Financieel beleid in 2021 en daarna

Voorzitter,

Voor de komende jaren staan ons als Nieuwegeinse raad stevige financiële en beleidsmatige keuzes te wachten. De trend van de afgelopen jaren, dat er meer taken op ons bord komen zonder dat vanuit het Rijk daarbij voldoende middelen worden gegeven, lijkt door te zetten. Maar los daarvan komen we als stad ook in een leeftijdsfase waarin grote investeringen in de openbare ruimte en voorzieningen nodig zijn. Het college heeft in de Nota duurzaam financieel evenwicht hiervoor een heel aantal voorstellen gedaan. En hoewel deze nota nog veel open eindjes bevat die in 2021 en daarna met politieke besluiten moeten worden ingevuld, steunt de CDA-fractie de uitgezette lijnen. Ook in financiële zin moeten we onze verantwoordelijkheid nemen in deze moeilijke tijd. We zien een evenwicht tussen enerzijds soberheid en besparen waar dat mogelijk is en anderzijds het efficiënt inzetten van middelen op punten waar Nieuwegein dat nodig heeft. Voor de komende jaren wordt een doorgroei naar zo'n 70.000 inwoners voorzien. De keuze om de extra opbrengsten uit het gemeentefonds als gevolg van die groei in te zetten voor het maken van de noodzakelijke schaa sprong op tal van terreinen vinden we verstandig. Het CDA wil in dit verband benadrukken dat mobiliteit hierbij speciale aandacht verdient, vooral een krachtige verbetering van het openbaar vervoer in frequentie en capaciteit en het verbeteren van de positie van de fietser en voetganger.

Met betrekking tot de begroting 2021 willen we bij een aantal onderwerpen opmerkingen maken. Het CDA waardeert de inzet van het college om volledige compensatie van het Rijk voor de extra kosten van de coronamaatregelen te krijgen. Maar we constateren dat dat momenteel nog erg onzeker is en dat dit onvermijdelijk betekent dat we hiervoor uit de Algemene Reserve moeten putten. Deelt het college onze vrees op dit punt? En welke consequenties zal dit hebben voor de ambities van dit college? Ook horen we graag van het college of er door de terechte aandacht voor de coronacrisis juist achterstanden in reguliere dienstverlening ontstaan en andere belangrijke zaken blijven liggen die later alsnog moeten worden opgepakt met daarmee samenhangende kosten.

Het college geeft aan dat kapitaallasten als gevolg van het uitvoeren van investeringen in kapitaalgoederen en binnen het programma Betere Buurten zal toenemen en daarmee ook het beroep op de gevormde reserves voor die twee doelen. En dat als deze reserves op enig moment zijn uit-

geput, de kapitaallasten ten laste van de begrotingsruimte komen. Het CDA bepleit in dit verband om die financiële ontwikkelingen niet slechts in de bestuursrapportages terug te laten komen, zodat we als raad deze ontwikkeling kunnen volgen en waar gewenst kunnen bijsturen. Liefst zouden we zien dat het college komende jaar hiervoor een nieuw programmaplan aan de raad voorgelegd.

Sportbeleid

Voorzitter,

En waar het gaat om het maken van beleidskeuzes voor de komende jaren in een verder groeiende stad, pleit het CDA ook voor een toekomstbestendig sportbeleid. We vinden dat sportbeleid er in de begroting 2021 nogal bekaaid vanaf komt. Niet zozeer qua financiën maar wel wat betreft een visie op de ontwikkeling sport en bewegen. Al een aantal jaren is een trend waarneembaar van sporten in verenigingsverband naar 'wildsporten'. Vooral jongeren schrijven zich niet langer in voor de traditionele sportvereniging, maar spreken per app af als het hen uitkomt. Dit uit zich in informele clubjes sporters op pleintjes, trapveldjes en in parken. Het CDA vindt dat de gemeente en de sportverenigingen in Nieuwegein zichzelf de vraag moeten stellen wat deze trend voor het lokale sportbeleid, inclusief sportaccommodaties, betekent. Moeten we niet eens kritisch gaan kijken naar ons huidige sportvastgoed? En voor verenigingen moet deze trend een signaal zijn om te kijken of hun aanbod nog wel van deze tijd is en past bij de wensen die sporters momenteel en in de komende jaren hebben. Voor toekomstbestendige visie op sport en bewegen moet niet alleen de gemeente, maar ook de sportverenigingen hun verantwoordelijkheid nemen. Het CDA wijst nog eens op de motie 'Gemarkeerde looproutes', die bij de Kadernota 2020 is aangenomen. Hoe staat het met de uitvoering van die motie? Daarnaast zijn we erg benieuwd naar een herontwikkeling van Merwestein en horen graag uw mening hierover.

Onderhoud openbare ruimte

Voorzitter,

Nieuwegein is een stad met gemiddeld zeer groene woonwijken. Uit inwonerpeilingen blijkt telkens weer dat dit een van de voornaamste pluspunten is van Nieuwegein. Daar moeten we zuinig op zijn! Het CDA vindt dat daar ook bij hoort dat we goed zorgen voor die groene openbare ruimte en de straten, paden en pleinen die daar onderdeel van uitmaken. Recent heeft het CDA via Facebook aan inwoners gevraagd wat zij van het onderhoud van de openbare ruimte vinden. Uit de ontvangen reacties kwam als drie hoofdpunten: 1) dat inwoners zich ergeren aan slecht groenonderhoud in de vorm van opschietend onkruid en hoog gras; 2) het vele zwerfafval op bepaalde plekken in de stad; en 3) matig onderhoud van paden, wegen en andere infrastructuur. Gelukkig deden inwoners ook suggesties voor oplossingen, zoals meer afvalvangnetten op fietsroutes en smart afvalbakken. Het CDA zal aandacht blijven vragen voor goed onderhoud van de openbare ruimte en roept het college op om dit niet te laten versloffen.

Veel inwoners tonen hun betrokkenheid bij het schoon en heel houden van de stad door het doen van een Melding Openbare Ruimte, de MOR-melding. De gemeenteraad heeft eerder aangegeven dat het gevolg geven aan de MOR-meldingen en de communicatie daarover naar inwoners fors beter moest. Het college heeft een verbeterplan toegezegd. Maar hoe staat het nu met de uitvoering daarvan? Signalen van inwoners over gedane MOR-meldingen stemmen het CDA nog niet heel tevreden. Matige dienstverlening op dit punt door de gemeente ondermijnt de betrokkenheid van inwoners bij hun leefomgeving. En dat terwijl die betrokkenheid zo goed en nodig is! Het CDA vindt het antwoord op onze technische vraag op dit punt weinig concreet en ontwijkend. In hoeveel gevallen gaat de afhandeling goed en dus ook hoe vaak gaat dat niet goed? Het schoon en heel houden van onze stad is volgens het CDA een zaak waar gemeente en inwoners gezamenlijk verantwoordelijkheid voor moeten nemen.

Het college heeft toegezegd volgend jaar zich te beraden op hoe in de komende jaren de verbetering van de dienstverlening verder gaat vormgeven. Dit in aansluiting op de lopende projecten uit het Programma Dienstverlening die dan aflopen. Het CDA vraagt het college in 2021 met een hel-

der plan te komen voor de verdere verbetering van de dienstverlening. Graag een toezegging op dit punt.

Citymarketing

Een schoon en heel Nieuwegein is ook aantrekkelijk om aan te prijzen. Het CDA heeft in dat verband enkele heldere vragen gesteld over de concrete voortgang van Citymarketing. Maar we vinden dat het college in de beantwoording er nogal omheen draait. En dat terwijl Citymarketing ons genoeg kost in een tijd dat we extra op de uitgaven moeten letten. Kortom, wanneer komt het college met een plan van aanpak met betrekking tot Citymarketing voor 2021 en de volgende jaren? En laat helder zijn: een paar losse projecten aan elkaar nieten is niet ons idee bij verantwoordelijkheid nemen voor een plan van aanpak.

Bestuur en organisatie

Voorzitter,

De afgelopen maanden heeft de raad vrijwel uitsluitend digitaal vergaderd. Dat kost ons aanzienlijk extra geld, mede omdat het voorstel voor livestreaming vorig jaar geen meerderheid kreeg. We wachten nog altijd op een door de VVD toegezegd alternatief plan hiervoor en hopen dat ze die verantwoordelijkheid onderhand omzetten in daden. In lijn met de bedenkelijke traditie van onze raad van langdurige vergaderingen, heeft digitaal vergaderen niet bijgedragen aan efficiënter vergaderen. Met name de tijdrovende hoofdelijke stemmingen zijn het CDA een doorn in het oog. En dat terwijl er in onze ogen een goed alternatief is middels de digitale stemmodule in ons raadsinformatiesysteem. Andere gemeenteraden gebruiken deze stemmodule al geruime tijd tot volle tevredenheid. Ook staat de wetgeving het digitaal stemmen toe. Het risico op fraude taxeren wij als minimaal, zeker als er multi factor authentication wordt ingezet. Daarom dient het CDA samen met enkele andere partijen de motie digitaal stemmen in.

Ten slotte vraagt het CDA aandacht voor de samenwerking tussen de gemeente en de vele Nieuwegeinse maatschappelijke organisaties. Het begint ons op te vallen dat er regelmatig brandbrieven van maatschappelijke organisaties naar de raad komen of mediaberichten verschijnen over een verstoorde relatie met de gemeente. Het CDA vindt dit een zorgelijke ontwikkeling. Recent nog hebben enkele organisaties uit het welzijnswerk hun grieven bij de gemeenteraad neergelegd. Het CDA roept het college op om zuinig te zijn op de vele samenwerkingsverbanden met maatschappelijke organisaties. Waar gewerkt wordt, gaat wel eens iets fout. Maar bij een goede relatie praat je dat netjes uit met elkaar en ga je verder met de ambitie waar je samen voor staat. Die goede relatie is wat het CDA betreft altijd de basis voor lokaal bestuur in samenwerking met de stad. Dat vraagt om het nemen van verantwoordelijkheid, zeker in moeilijke tijden.